IL-PROGRAMM TAL-METALINGWA U TAL-LETTERATURA IL-LIVELL 6 - IS-SITT SENA

IL-MORFOLOĠIJA 6 SENA				
	Livell 5 (3 SENA)	**LIVELL 5 (4 SENA)**	**LIVELL 6 (5 SENA)**	**Livell 6 (6 SENA)**
Il-Konsonanti				
Il-Konsonanti xemxin u qamrin	Naf liema minnhom jieħu l-artiklu l- u min jassimilah. Eż. l-arloġġ, id-dar.			
Il-Konsonanti qawwija u rotob (l-assimilazzjoni)		Naf liema konsonanti li tixxiebah fil-ħoss fl-aħħar tal-kelma għandi nikteb billi nżid il-vokali a fuq wara bħal ħabib/a; spag/a; lewż/a.	Naf kif għandi nagħraf liema konsonanti nikteb meta sseħħ l-assimilazzjoni fil-bidu jew fin-nofs ta' kelma (nomi u verbi). Eż. żfin mhux /sfin/ għax żifna; libsa mhux /lipsa/ għax ilbiesi.	
	Naf li meta niġi biex naqra kliem li jispiċċa bl-għ/h jew meta dan ikunu ħdejn xulxin, dawn jinqraw bil-ħoss ta' ħ bħal tagħhom, magħha, qlugħ, fih.			
Il-Konsonanti sħaħ u dgħajfin			Naf liema huma l-konsonanti sħaħ u li dawn jissejħu hekk minħabba l-karatteristiċi tagħhom bħal li ma jistgħux jitħallew barra, ma jistgħux jinbidlu	Naf li l-konsonanti j/w huma dgħajfin u jridu l-għajnuna ta' vokali meta jkunu doppji fil-kelma bħal ħajja, ħajti; ħawdet, ħawwadt.

			jew jibdlu posthom u l-bqija.	
				Naf meta għandi nibdel il-konsonanti dgħajfin j/w fil-vokali i/u bħal meta jkunu preformattiva tal-imperfett jew bħala l-ewwel konsonanti fil-kelma bħal Hu ħareġ idur flok jdur; Għandu ħames ulied flok ħames wlied.
Il-Konsonanti Servili			Naf li hemm xi konsonanti li jgħinuni nibni kliem ġdid, bħall-prefissi u s-suffissi tal-konjugazzjoni fl-imperfett u l-perfett. Eż. nimxi, mxejna.	
Il-Vokali		Naf u noqgħod attent biex fil-kitba ma niktibx il-vokali tal-leħen mal-artiklu fejn ma neħtiġhiex. Eż. Nikteb: Xtrajna l-ktieb u mhux Xtrajna il-ktieb.	Naf li l-vokali ie titqies bħala ittra waħda u li fil-kelma ma jistax ikun hemm tnejn, u għalhekk dejjem tibqa' ta' wara. Eż. missirijiet u mhux missierijiet.	Naf li hemm xi kliem barrani li jista' jkollu żewġ vokali ħdejn xulxin. Eż. poeta, idea, realtà.
L-Artiklu.	Naf li l-artiklu huwa "l-" u joqgħod quddiem kliem li jibda b'vokali, għ u h. Eż. l-arblu, l-għasfur, l-hena.	Naf li l-artiklu l- jassimila quddiem kliem li jibda bil-konsonati xemxin bħal iċ-ċirasa, id-dar.	Naf li xi drabi għandi nuża l-vokali tal-leħen mal-kelma meta din tieħu l-artiklu. Eż. l-isptar, l-	Naf li l-artiklu ma jintużax ma' nomi li għandhom id-definitezza tagħhom murija bis-suffissi

			imsiemer, l-injama, l-istandard, l-ipparkjar, l-ixkaffa, l-iżball.	pronominali. Eż. ommi, ħuti, pajjiżi.
	Naf li xi drabi l-artiklu l-ikollu bżonn il-vokali tal-leħen "i" bħal quddiem kliem li jibda bil-konsonanti qamrin. Eż. Xtrajt il-ħobż. / Anna marret il-Belt. / Tlift iċ-ċavetta tad-dar.	Naf li meta għandi nuża l-artiklu waħdu mingħajr vokali tal-leħen. Eż. Xtrajna l-ħobż. / It-tfal marru l-Belt. / Tlifna ċ-ċavetta tad-dar.	Naf li xi ismijiet propji, bħal uħud minn dawk tal-bliet u l-irħula Maltin u Għawdxin, u ta' xi pajjiżi jeħtieġu l-artiklu. Eż. Ir-Rabat, L-Italja.	Naf li l-artiklu jista' jingħaqad mal-pronomi dimostrattivi (tal-viċin) skont il-kelma ta' wara xi tkun bħal dan il-bieb/dal-bieb; dil-biċċa/din il-biċċa; dawn il-kotba/dal-kotba.
Il-Partiċelli:				
Il-Prepożizzjonijiet		Naf nikteb kliem qasir (prepożizzjonijiet mal-artiklu) bħal bi/bil-, fi/fil-, sa/sal-, ġo/ġol-; ma'/mal-/ ta'/tal- f' sentenzi sempliċi bħal: Mark mar sal-baħar; Jien norqod fis-sodda; Rajt funtana sabiħa ġo ġnien; Wassalni sad-dar.	Naf nikteb tajjeb għall-/bħall-/lill- meta jkunu quddiem kliem li jibdew b'konsonanti xemxin bħal: Ommi tmur għax-xogħol kuljum; La nikber irrid insir bħaz-ziju; L-għasfura temgħet liż-żgħar tagħha.	
			Naf nikteb tajjeb għal/għall-; bħal/bħall-; lil/lill- bħal: Mort għal Jane; Mort għall-ħabiba.	Naf nikteb tajjeb għal/għall-; bħal/bħall-; lil/lill- bħal: Mort għal Jane; Mort għall-ħabiba.
Il-Konġunzjonijiet		Naf ngħaqqad żewġ sentenzi sempliċi fuq l-istess tema bil-	Naf nuża tajjeb fil-kitba ta' sentenzi l-konġunzjonijiet	

		konġunżjonijiet u,għax,imma, meta. Eż. Jessica sabet kelb mitluq u ħaditu d-dar magħha. It-tifel ma marx l-iskola għax kien ma jiflaħx.	inkella, jew, għax, sabiex, mela, billi, għalhekk.	
L-Interjezzjonijiet	Naf nuża kliem ta' stagħġib, ferħ, biża' jew sentimenti oħra fis-sentenzi tiegħi bħal aħħ, ajma, jaqq, uff, prosit.		Naf nuża kliem ta' stagħġib, ferħ, biża' jew sentimenti oħra fis-sentenzi tiegħi bħal aħħ, ajma, jaqq, uff, prosit.	
Il-Verb:				
Għarfien tal-Verb fis-sentenza	Naf nagħraf u nikteb verbi f' għadd ta' sentenzi bħal John jaqra l-ktieb u Mandy tisma' r-radju.			Nagħraf il-verbi f'sentenzi komposti u kumplessi li jkun fihom għadd ta' predikati. Eż. Minkejja li għamlet ix-xita,it-tfal xorta ħarġu jilagħbu u ħadu gost.
L-Imperattiv	Nagħraf il-forma tal-Imperattiv sempliċi kemm fit-taħdit bħal: Ġib il-pitazz miegħek għada.	Nikteb l-imperattiv ta' verbi trilitteri sempliċi bħal itlaq, mur, oħroġ, dur.		L-imperattiv tal-verbi kollha, inklużi d-dgħajfin, fil-forom kollha li dan jista' jsir bħal: minn telaq nagħmlu itlaq/itilqu, minn għamel issir agħmel/agħmlu, minn mexxa nagħmlu mexxi/mexxu; minn tela' nagħmlu itla'/itilgħu; minn

				ċapċap nagħmlu ċapċap/ċapċpu.
Il-Perfett	Naf nuża verbi sempliċi (barra dawk li fihom l-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit ta' sentenzi sempliċi bħal John ħareġ, il-kelb ħarab.	Naf nuża verbi sempliċi (barra dawk li fihom l-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi sempliċi bħal John ħareġ, il-kelb ħarab.	Naf nuża verbi li jkollhom konsonanti sħaħ u dgħajfin (barra dawk li jibdew bl-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi.	Naf nuża verbi li jkollhom konsonanti sħaħ u dgħajfin (inklużi dawk li jibdew bl-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi.
I-Imperfett	Naf nuża verbi sempliċi (barra dawk li fihom l-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit ta' sentenzi sempliċi bħal John jorqod, il-qattus jiekol.	Naf nuża verbi sempliċi (barra dawk li fihom l-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi sempliċi bħal John jorqod, il-qattus jiekol.	Naf nuża verbi li jkollhom konsonanti sħaħ u dgħajfin (barra dawk li jibdew bl-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi.	Naf nuża verbi li jkollhom konsonanti sħaħ u dgħajfin (inklużi dawk li jibdew bl-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi.
Il-Futur			Naf nuża verbi li jkollhom konsonanti sħaħ u dgħajfin (barra dawk li jibdew bl-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi.	Naf nuża verbi li jkollhom konsonanti sħaħ u dgħajfin (inklużi dawk li jibdew bl-għ u l-ħ) fit-temp u l-persuna t-tajba fit-taħdit u fil-kitba ta' sentenzi.
In-Negattiv tal-Verb	Naf nikteb in-negattiv ta' verbi sempliċi fl-imperattiv bħal tiġrix, timxix, tifraħx.		Naf kif nagħmel in-negattiv ta' verbi sħaħ u dgħajfin, inklużi dawk bl-għ u l-ħ, fl-imperfett u l-perfett bl-użu	Naf kif nagħmel in-negattiv ta' verbi sħaħ u dgħajfin fil-futur bl-użu ta' mhux/mhix jew il-pronomi personali magħżulin fin-negattiv

			ta' ma + x bħal ma jisbaħx, ma waqax, ma jifhimx.	quddiem verb fil-futur bħal mhux se mmur, m'aħniex se niġu, mhumiex se jsiefru.
Il-Mamma u l-Għerq		Naf nidentifika li l-kliem hu magħmul minn konsonanti u vokali u li hemm għadd ta' kliem li għandu l-konsonanti l-istess bħal ktieb, kitba, kotba; telaq, telqa, tluq,tellieqa, tlielaq; nilgħab, logħob, logħba.	Filwaqt li naf noħroġ għadd ta' kliem minn kelma ewlenija (verb/nom/aġġettiv), nagħraf li hemm konsonanti komuni fihom kollha u li dawn jissejħu l-għerq tal-kelma, bħal: minn libes - libbes, tlibbes, ntlibes, libsa, lbiesi (l-għerq l-b-s); minn baħar - baħri, baħħar, ibħra, tbaħħir (l-għerq b-ħ-r); minn sabiħ - sbuħija, sebbaħ, sbieħ, sbejħa (l-għerq s-b-ħ).	
In-Nom				
It-Tipi ta' Nomi		Naf nagħraf u nagħżel nomi komuni u proprji bħal tifel, Paul, Julienne, tfajla.		Naf noħroġ in-nom verbali bit-żewġ tifsiriet tiegħu minn verbi Semitiċi bħal minn ħareġ -ħarġa, ħruġ; xorob - xarba, xorb; daħal - daħla, dħul.

L-Għadd		Naf nuża nomi komuni fis-singular u plural bħal tifel-tfal; dar-djar; kelb-klieb; bir-bjar;	Naf nagħmel il-plural tan-nomi kemm dawk li jinqdew fil-forom tal-plural sħiħ kif ukoll dawk li jagħmlu l-plural miksur, bħal siġġu-siġġijiet; dar-djar, wejter-wejters; flett-flettijiet, karta-karti.	Naf li jista' jkun hemm xi nomi li meta jkunu man-numri minn 2 sa 10 jieħdu l-plural determinat li jsir biż-żieda tas-suffiss iet/at bħal żewġ ħawħiet, ħames tuffiħat, tmien siġriet.
Il-Ġens	Naf kif naqleb nomi mill-maskil għall-femminil billi nżid jew nibdel l-aħħar vokali f' a fl-aħħar bħal kelb-kelba, qattus-qattusa, tabib-tabiba, xiħ-xiħa, nannu-nanna, ziju-zija.		Naf nagħti l-maskil u l-femminil ta' għadd ta' nomi li jsiru b'kelma differenti bħal raġel - mara; serduq - tiġieġa.	
Il-Possessiv	Naf nuri l-possessiv billi ninqeda bil-prepożizzjoni ta' waħidha bħal Dan il-ktieb ta' John; Il-kelb ta' Anna.	Naf nuri l-possessiv billi ninqeda bil-prepożizzjoni ta' waħidha jew mal-artiklu bħal Dan il-ktieb ta' John; Il-kelb tal-mara ħarab.		Naf nuri l-possessiv billi nuża l-prepożizzjoni ta' magħquda mas-suffissi pronominali bħal Dan il-ktieb tiegħi; Il-kelb tagħna jismu Fido.
				Naf nuri l-possessiv bl-użu tas-suffissi pronominali magħquda man-nomi. Eż. Flusi, ommi, ħutna.
Il-Pronomi	Naf inħaddem il-pronomi dimostrattivi bħal dan, din, dawn/dak,dik,dawk.	Naf u nifhem il-pronomi mehmużin f'kuntest ta' taħdit, qari u smigħ.	Naf nuża l-pronomi mehmużin ma' nomi u verbi bħal qalbi, sabna.	Naf nuża l-pronomi mehmużin ma' partiċelli ħfief bħal lilek.

				Naf nuża fil-kitba l-pronomi magħżulin u n-negattiv tagħhom bħal huwa/ mhuwiex; aħna / m'aħniex.
L-Aġġettivi	Naf nikteb l-aġġettivi pożittivi (sempliċi) fil-maskil u l-femminil bħal dar kbira, bieb kbir.	Naf nikteb l-aġġettivi pożittivi (sempliċi) fil-plural bħal twieqi kbar.	Naf li l-aġġettiv pożittiv jista' jsir ukoll minn għadd ta' nomi bl-għajnuna ta' suffissi bħal għaqli, għaqlija, għaqlin; Mosti, Mostija, Mostin; raħli, raħlija, raħlin.	
L-Affissazzjoni				
Il-Prefissi			Naf nagħraf li hemm għadd ta' prefissi (konsonanti u vokali) li nista' nuża fil-konjugazzjoni tal-verbi fl-imperfett bħal minn imxi nagħmlu nimxi, jimxi; minn imxu nagħmlu timxu, jimxu, nimxu.	
Is-Suffissi				Naf li mal-verbi nista' nżid għadd ta' suffissi (konsonanti u/jew vokali fuq wara tal-kelma) biex nikkonjuga l-verbi fil-

				perfett bħal imxejt, imxejna, imxew.

IS-SINTASSI 6 SENA				
L-Istruttura tas-Sentenza	Naf nikteb sentenza sempliċi li jkun fiha s-suġġett, il-verb u l-aġġettiv bħal John jimxi ħafna.	Naf nikteb sentenzi sempliċi li jkun fihom is-suġġett, il-verb u l-aġġettiv bħal John jimxi ħafna.	Naf nikteb sentenzi sempliċi u komposti li jkun fihom is-suġġett, il-verb u l-oġġett bħal John mexxa lill-kelb sal-ġnien u wara mar id-dar ta' sieħbu.	Naf nikteb sentenzi sempliċi u komposti li jkun fihom is-suġġett, il-verb u l-oġġett bħal John mexxa lill-kelb sal-ġnien u wara mar id-dar ta' sieħbu.
Il-Qbil bejn l-Elementi Ewlenin tas-Sentenza	Naf li meta nikteb sentenza l-verb għandu jaqbel mas-suġġett f'dak li hu ġens u għadd.	Naf li meta nikteb sentenza, il-verb għandu jaqbel mas-suġġett f'dak li hu ġens u għadd.	Naf li meta nikteb sentenza, il-verb għandu jaqbel mas-suġġett f'dak li hu ġens u għadd.	Naf li meta nikteb sentenza, il-verb għandu jaqbel mas-suġġett f'dak li hu ġens u għadd.

IL-PUNTEĠĠJATURA 6 SENA				
	Livell 5 (3 sena)	**Livell 5 (4 sena)**	**Livell 6 (5 sena)**	**Livell 6 (6 sena)**
L-Ittri Kapitali		Naf li s-sentenza fid-diskors dirett tibda b'ittra kbira. Eż. Arnold qal:"Għada se nsiefru."	Naf li l-akronimi niktibhom b'ittri kbar. Eż. Q.K. (qabel Kristu), W.K. (wara Kristu), K.N.K (il-Kunsill Nazzjonali tal-Ktieb)	Naf li l-ismijiet tas-sekli jibdew jinkitbu b'ittri żgħar. Eż. is-seklu dsatax, is-seklu wieħed u għoxrin.
	Naf li l-ismijiet propji tan-nies, tal-annimali, tal-postijiet u tal-oġġetti jibdew b'ittra kbira bħal Mandy, Kiko, l-Imdina, Thermos.	Naf li d-direzzjonijiet u l-ismijiet tal-irjieħ niktibhom b'ittri kbar. Eż. it-Tramuntana, il-Lvant, in-Nofsinhar.	Naf li l-ismijiet tal-muniti jinkitbu b'ittri żgħar. Eż. mija u għaxar ewro, ħamsin dollaru, tletin lira sterlina.	Naf li l-ismijiet tal-movimenti, għaqdiet u reliġjonijiet u l-membri tagħhom jinkitbu b'ittra kbira. Eż. il-Buddiżmu, il-Buddisti, il-Kattoliċiżmu, il-Kattoliċi, il-Franġiskani Kapuċċini, l-Iżlam, il-Misilmin.
	Naf kif nikteb l-ittri ie/ħ/h/għ/ meta jkunu kapitali bħala Ie, Ħ, H, Għ. Eż. Ieqaf hemm, Ħareġ jiġri, Hemm fuq; Għalqa sabiħa.		Naf li l-aġġettiv li jitnissel mill-isem tal-post jinkiteb b'ittra kbira. Eż. iċ-ċentru Mosti, ir-reġjun Taljan	Naf li l-aġġettivi li jitnisslu mill-ismijiet tal-movimenti, tal-għaqdiet u tar-reliġjonijiet jinkitbu b'ittra kbira. Eż. pajjiż Nisrani, ir-reliġjon Kattolika, persuni Musulmani

	Naf li l-istaġuni nibdiehom b'ittra żgħira. Eż. il-ħarifa, ix-xitwa, ir-rebbiegħa, is-sajf		Naf li l-isem tan-nies tal-post jinkiteb b'ittra kbira. Eż. Mosti, Għawdxi, Ingliża, Ġermaniżi, Taljan, Ewropea, Amerikani.	Naf li l-ismijiet tal-postijiet bl-element topografiku tagħhom jinkitbu b'ittra kbira. Eż. il-Baħar Mediterran, il-Vulkan Etna, il-Baħar l-Aħmar, ix-Xmara Nil, il-Gżejjer ta' San Pawl
	Naf li x-xhur u l-ġranet tal-ġimgħa nibdiehom b'ittra kbira. Eż. Ottubru, Novembru, it-Tnejn, il-Ħadd.			Naf li l-ismijiet popolari tal-flora, il-fawna, l-elementi kimiċi, eċċ. jinkitbu b'ittra żgħira bħan-nomi komuni l-oħra. Eż. il-pitirross, l-awrat, is-sardinell, il-ward, l-ajkla, l-aluminju, iċ-ċomb, il-ħadid.
L-Appostrofu		Naf kif nikteb grafikament l-appostrofu fuq xi kliem Malti bħal ta', ma', sema', laqa'.	Naf li l-appostrofu jintuża fl-aħħar ta' xi verbi minflok l-għ li ma tinkitibx fl-aħħar. Eż. sema', laqa', faqa', tela'.	
L-Aċċent Grafiku			Naf liema kliem barrani jieħu l-aċċent fuq l-aħħar ittra tal-kelma u kif dan jinkiteb differenti mill-appostrofu. Eż. Ġesù, kafè, papà.	

Naf meta għandi nuża s-sing qasir (-)				Naf li għandi nuża s-sing u l-partiċella il (-il) kull fejn ninqeda bil-kelma kemm u li jkollha tifsira ta' mistoqsija bħal meta ngħid kemm-il darba, kemm-il ktieb, kemm-il ħaġa.
			Naf li għandi nuża s-sing quddiem il-partiċella il meta ngħid u nikteb in-numri Maltin minn ħdax sa dsatax u jkollhom nom warajhom bħal ħdax-il ktieb, tmintax-il klassi.	
Naf meta għandi nuża l-punt.	Naf li sentenza għandi nagħlaqha bil-punt. Eż. Din warda ħamra.			
Naf meta għandi nuża l-virgola.		Naf li l-virgola nużaha meta nagħti lista ta' kliem wara xulxin. Eż. Mariella xtrat żewġ lapsijiet, gomma, pitazz u fajl tal-plastik.	Naf li l-virgola nużaha biex nagħmel waqfiet qosra f'sentenza. Eż. Meta kont sejjer l-iskola, ix-xita bdiet tfaqqa' bil-kbir.	Naf nuża l-virgola meta nikteb indirizz fuq ittra jew fuq envelop bħal 23, Triq il-Kbira, ir-Rabat, Għawdex, VCT 3300 jew 23, Triq il-Kbira Ir-Rabat, Għawdex, VCT 3300.
			Naf nuża l-virgola meta nikteb data li jkun fiha l-	

			jum, ix-xahar u s-sena. Eż. Is-Sibt, 25 ta' Marzu, 2015.	
Naf meta għandi nuża s-sinjal tal-mistoqsija.		Naf li meta s-sentenza jkollha x-xejra u t-ton ta' mistoqsija, nagħlaqha bis-sinjal tal-mistoqsija. Eż. X'se nieklu llum?		Naf li sentenza li jkollha x-xejra u t-ton ta' mistoqsija u ta' stagħġiba nagħlaqha bis-sinjali tal-mistoqsija u esklamazzjoni. Eż. Int ġej?!
Naf meta għandi nuża s-sinjal esklamattiv.	Naf li meta s-sentenza jkollha x-xejra u t-ton ta' stagħġib nagħlaqha bis-sinjal esklamattiv. Eż. Xi ġmiel ta' ġurnata!		Naf li meta s-sentenza jkollha x-xejra u t-ton ta' stagħġib, approvazzjoni, diżapprovazzjoni, kmand, ċanfira, theddida, assurdità, u l-bqija, nagħlaqha bis-sinjal esklamattiv. Eż. Attent! / Brava! / Mark! Fejn mort? / Ejja issa!	
Naf meta għandi nuża ż-żewġ punti.				Naf nuża ż-żewġ punti meta nintroduċi l-kelliem fi djalogu. Eż. Is-sultan: Fejn sejjer? Is-suldat: Sejjer għassa mal-bieb tal-palazz.
Naf meta għandi nuża l-virgoletti doppji u singli.				Naf li għandi nuża l-virgoletti doppji meta ndaħħal id-diskors dirett. Eż. Imbagħad, Marta qaltli,

				"Il-ktieb tal-Matematika ġibthulek."
Naf meta għandi nuża l-puntini.				Naf li sentenza nagħlaqha bil-puntini (tliet tikek biss) biex inħalli f'idejn il-qarrej jasal għall-konklużjoni. Eż. John ħares lura għall-aħħar darba, u kompla triqtu lejn ...
Naf meta għandi nuża l-parentesi.				Naf li għandi nuża l-parentesi meta nkun irrid inżid xi spjegazzjoni jew xi informazzjoni fis-sentenza. Eż. Id-dinosawri (qishom gremxul kbar ħafna) kienu jgħixu miljuni ta' snin ilu; Lil Mikiel Anton Vassalli (1764-1829) inqisuh Missier l-Ilsien Malti.

L-ORTOGRAFIJA 6 SENA				
	Livell 5 (3 sena)	**Livell 5 (4 sena)**	**Livell 6 (5 sena)**	**Livell 6 (6 sena)**
Naf nikteb in-numri.	Naf nikteb in-numri ordinali (waħidhom u ma' kliem ħafif) minn wieħed sa mija. Eż. L-ewwel, It-tifel ġie t-tieni; Il-ħames bank.	Naf nikteb in-numri ordinali minn 11 sa 19 (waħidhom u f'sentenzi sempliċi). Eż. ħdax-il, tnax-il, tlettax-il, erbatax-il, ħmistax-il, sittax-il, sbatax-il, tmintax-il, dsatax-il. Eż. Mur fl-erbatax-il ringiela.	Naf naqra n-numri f'kuntesti ta' flus u temperatura. Eż. It-temperatura llum laħqet 12°C. (tnax-il grad Celsius) / Il-ktieb jiswa €10.90ċ. (għaxar ewro u disgħin ċenteżmu)	Naf nikteb in-numri kardinali minn mija sa miljun. Eż. Fil-librerija tal-klassi għandna mija u żewġ kotba u fil-librerija tal-iskola għandna seba' mija u ħamsa u għoxrin ktieb. / F'Malta hawn madwar ħames mitt elf/nofs miljun ruħ.
	Naf nikteb: għoxrin, tletin, erbgħin, ħamsin, sittin, sebgħin, tmenin, disgħin, mija. Eż. Fil-klassi hemm għoxrin tifel u tifla.	Naf nikteb minn żero sa mija. Eż. Il-pitazz ta' Karl għandu ħamsa u sittin paġna u l-pitazz ta' Alice għandu sebgħa u tmenin.	Naf kif għandi nuża l-mudell biex nikteb sewwa n-numri 4,7,9 fi kliem bħal erba' kotba; saru l-erbgħa.	Naf nikteb il-plurali tan-numri sal-miljun. Eż. waħdiet, uħud, għaxriet, għexieren, għoxrinijiet, ħamsinijiet, disgħinijiet, mijiet, eluf u miljuni.
		Naf naqra n-numri sħaħ tal-arloġġ u nikteb il-ħin. Eż. Saru l-ħamsa. / Bħalissa d-disgħa ta' filgħaxija.	Naf naqra n-numri tal-arloġġ u nikteb il-ħin kollu (in-neqsin u l-miżjudin). Eż. Saru l-erbgħa u kwart. / Bħalissa s-sebgħa neqsin għoxrin. / Narak għada fit-tlieta u nofs ta'	Naf nikteb in-numri ordinali mill-ewwel sal-miljun. Eż. Ġejt il-ħdax-il wieħed. / It-tifel ġie t-tlieta u ħamsin post. / Fit-tellieqa John ġie t-tmien wieħed, filwaqt li Marika

			waranofsinhar. / Il-quddies se tibda f'nofsillejl.	ġiet it-tlettax-il waħda./ Minn fost l-atleti kollha, Il-gvern daħħal mitejn elf ewro mil-liċenzji.
				Naf nikteb il-frazzjonijiet (fractions) bin-numri sħaħ magħhom. Eż. ½ = nofs; ¾ = tliet kwarti; 1/3 = terz; 2 ¼ = tnejn u kwart; 3 ½ = tlieta u nofs u 4 ¾ = erbgħa u tliet kwarti.
				Naf naqra n-numri bid-deċimali bħal fl-użin u l-kejl. Eż. It-tellieqa hija twila 2.4 km. (tnejn punt erba' kilometri / żewġ kilometri u erba' mitt metru) / Il-karozza tiżen 1.4 tunnellati. (tunellata punt erbgħa /tunnellata u erba' mitt kilo).
L-Alfabett (kitba tal-kliem)	Naf nikteb waħdi u b'aktar kunfidenza l-ittri kollha (żgħar u kbar) tal-alfabett u nagħżel bejn il-konsonanti (b, ċ, d, f, ġ, g, għ, h, ħ, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, ż, z)			

	u l-vokali (a, e, i, o, u, ie).			
Il-Konsonanti (doppji fin-nofs, fl-aħħar, id-dgħajfin)	Naf nikteb kliem komuni li fih konsonanti l-istess doppji fin-nofs bħal ballun, sellum, marru, ċatta,		Naf kif għandi nikteb il-konsonanti doppji (l-istess jew differenti) fin-nofs ta' verbi u nomi bħal gwerra/gwerer, karkur/krakar, sodda/sodod, qassru, sallbu.	Naf meta għandi nikteb il-konsonanti j/w doppji jew singli fin-nofs ta' verb bħal sajjar/sajru; ħawwad/ħawdu.
	Naf nikteb kliem komuni li fih żewġ konsonanti differenti fin-nofs bħal borma, kamra, tarġa...			
Mudelli tal-għ/h			Naf kif nikteb nomi li għandhom l-għ jew l-h fin-nofs billi nqabbilhom ma' nomi oħra li jservuni ta' mudell bħal baqar biex nikteb sewwa mogħoż,kagħak,nagħal, nagħaġ; xogħli u dahri jinbnew fuq laħmi.	Naf nikteb nomi li fihom l-għ fl-aħħar billi niktibhom fuq il-mudell ftajjar bħal snajja', qtajja', tbajja'.
			Naf li hemm xi verbi mudelli li jistgħu jgħinuni biex nikteb l-għ bħal rebaħ, seraq, kiser, ħiet.	

			Eż. nirbaħ - nagħmel; nisirqu - nilagħbu; kisru-semgħu; jinħiet - jinbiegħ;	
Il-Vokali ie		Naf nikteb kliem komuni b'żewġ sillabi bl-ie, nomi u verbi weħidhom u f'sentenza sempliċi bħal missier, ġirien, widien.	Naf li l- ie tista' tinbidel f'i meta jingħaqad suffiss tal-plural sħiħ. Eż. missier+ijiet; wied+ien; qiegħ +an; siegħa +t.	Naf li l-vokali i twila xi drabi tinstema' bħal ie fi kliem li fih il- i jkollha warajha l-għ, ħ ,h, q bħal fih, triq, xiħ, sabiħ.
			Naf nibdel il-vokali a f'ie meta jiżdied is-suffiss tan-negattiv f'verbi neqsin. Eż. ma mexiex; ma ġeriex,ma ħebiex.	
Il-Konġunzjoni u		Naf li nista' nikteb u norbot il-kliem /il-frażijiet /is-sentenzi flimkien billi nuża l-konġunzjoni **u** bħal John u Julian, Jien mort id-dar u kilt l-ikel.	Naf li u ma tinbidel qatt f'w bħal jiena u ommi; jien immur l-iskola u inti tiġi miegħi.	
			Ma niżbaljax meta nikteb il-konġunzjoni u mal-pronom personali mqassar hu li jistema' l-istess, bħal jiena u hu; hu mar u hi ġiet.	

Il-Kitba ta' min/minn			Naf meta u kif għandi nikteb minn u min bħal Min ġie? Minn Malta.	
Il-Partiċella lil imqassra				Naf nikteb tajjeb il-partiċella lil imqassra f' 'l quddiem il-kelmiet hemm u hawn, bħala ejja 'l hawn; mur 'l hemm.
Il-Partiċelli bi, fi, xi (meta jitqassru u meta le)			Naf li l-partiċelli bi/fi/xi jitqassru b'/f'/x'/ quddiem kelma li tibda b'vokali jew b'konsonanti waħda li warajha jkollha vokali bħal b'arma, f'kamra, x'għandna, x'hemm.	
L-għ u l-h meta jinħassu ħ			Naf meta għandi nikteb għ/h jew ħ f' għadd ta' kliem li jispiċċa bil-ħoss ħ billi nżid vokali fit-tarf.Eż. fih/a, żagħżugħ/a, xiħ/a, riħ/a.	
Kitba ta' frażijiet				Naf nikteb frażijiet li jkunu magħmula mill-istess kelma mtennija bħal baxx baxx, fuq fuq, qajl qajl, inkiss inkiss.

Kitba ta' kliem kompost				Naf li hemm xi kliem magħmul minn żewġ kelmiet differenti u li l-ewwel waħda titlef waħda mill-konsonanti doppji tal-aħħar meta tingħaqad mal-kelma l-oħra biex issir kelma waħda komposta, bħal kull + jum = kuljum, kulħadd, kultant, minn + għand = mingħand, u l-bqija.
Omofoni (kliem li jinstema' l-istess imma għandu kitba u tifsira differenti)			Naf norbot il-kitba mat-tifsira ta' xi nomi u verbi li jkunu kkonjugati fil-perfett, inklużi dawk li jkollhom l-għ u l-h,u li jinstemgħu l-istess bħal xahar/xagħar; dar/dahar; ħadd/ħadt/ħatt; qadd/qgħadt/qatt; kera/kerha; għanna/għandna.	Naf norbot il-kitba mat-tifsira ta' xi nomi u verbi li jkunu kkonjugati fil-perfett, inklużi dawk li jkollhom l-għ u l-h,u li jinstemgħu l-istess bħal xahar/xagħar; dar/dahar; ħadd/ħadt/ħatt; qadd/qgħadt/qatt; kera/kerha; għanna/għandna.

IT-TQASSIM TAL-LETTERATURA

LIVELL 5 U 6 (MIT-3 SAS-6 SENA TAL-PRIMARJA)

LETTERATURA GĦAT-TFAL

Għażla minn:

- taqbiliet, għanjiet ħfief u popolari minn kitbiet ta' Patri Anastasju Cuschieri, Mary Meilaq, Mary Puli u l-bqija;
- poeżiji umoristiċi u ċajtiera ħfief minn kitbiet ta' Mary Puli, Mary Meilaq, Anton Buttigieg, u oħrajn;
- ħrejjef u leġġendi popolari Maltin u dawk barranin bħal dawk ta' Bro. Henry, Ġan Anton Vassallo, Patri Ġużè Delia, Guido Lanfranco u oħrajn.
- Għażla ta' kotba bil-Malti, mil-listi approvati, li jinkludu kotba tal-misteri, l-avventuri għat-tfal, stejjer mistħajla, u l-bqija, biex l-istudenti, filwaqt li jieħdu gost jaqraw, ikomplu jiżviluppaw u jwessgħu l-għarfien tagħhom tal-ilsien Malti u jibdew jitħarrġu fl-apprezzament letterarju skont kif stabbilit fil-kisbiet tat-tagħlim għal dawn il-livelli.

TMIEM